

Täysistunto

Keskiviikko 27.4.2022 klo 13.59—16.28

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Senaatti-kiinteistöistä ja Puolustuskiinteistöistä annetun lain, valtion liikelaitoksista annetun lain ja valtion virkaehtosopimuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 53/2022 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Matti Vanhanen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Keskusteluun, ministeri Paatero.

Keskustelu

15.36 Kuntaministeri Sirpa Paatero (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kyseessä on hallituksen esitys laiksi Senaatti-kiinteistöistä ja Puolustuskiinteistöistä annetun lain, valtion liikelaitoksista annetun lain ja valtion virkaehtosopimuslain muuttamisesta. Esityksessä on yksinkertaisuudessaan kyse siitä, että nykyinen valtion vuokraukseen ollut toimintamalli viedään lain tasolle. Viimeksi vuonna 2016 on uudistettu valtion vuokrausjärjestelmää, ja se on perustunut niin sanottuun hallinta-asetukseen. Muun muassa perustuslakivaliokunta on nostanut esille tarpeen, että tämä olisi parempi säätää lain tasolla, ja siksi tämä kyseinen asetus on viime joulukuussa peruutettu ja käynnistetty kiireellisesti tämän lain valmistelu.

Pidämme esitystä tärkeänä ja kiireellisenä, sillä on hyvä turvata toiminnan jatkuvuus. Tällä hetkellä ollaan siis niin sanotusti hieman säätelämättömässä tilanteessa. En usko, että se vaarantaa, mutta jos se jatkuisi pitkään, se voisi vaarantaa Senaatin ja Puolustuskiinteistöjen toimintamallia. Me olemme hyvässä mallissa tällä hetkellä, ja kokemukset ovat positiivisia sen suhteen, miten Senaatti- ja Puolustuskiinteistöt on organisoitu. Tämän osoittaa myös viime helmikuussa julkaistu riippumaton selvitys, jossa todettiin, että Senaatin toimintamalli on pääosin toimiva ja sen vuokria pidetään yleensä kohtuullisina.

Senaatti-kiinteistöt tarjoaa siis valtaosalle valtion virastoista toimitilat. Tämä malli on jo vuodesta 2016 ollut omakustannusperusteinen, ja Puolustuskiinteistöt noudattaa tätä samaa toimintamallia, elikkä toisille valtionhallinnon yksiköille vuokratuista tiloista ei kerätä voittoja. Tämä malli mahdollistaa tehokkuuden valtion tilojen hoidossa. Senaatille on myös kerätty osaamista valtion tiloihin liittyvissä erilliskysymyksissä, ja näin se pystyy myöskin koordinoimaan tätä tilojen hallintaa, erityisesti kun puhutaan erityistiloista. Mallilla on myöskin jo osoitettu olevan toimivuutta, sillä vuositasolla on saatu jo 110 miljoo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 45/2022 vp

nan euron kustannusten säästöä. Näin myöskin vuokralla olevien varoja on vapautunut muuhun toimintaan.

Olemme saaneet myös riippumattoman KTI Kiinteistötiedon vertailun mukaan osoituksen siitä, että Senaatti jo tällä hetkellä pystyy hoitamaan ylläpidon jopa 20 prosenttia markkinahintaa alhaisemmilla kustannuksilla. Nykymallista on myös muita hyötyjä. Olennaisinta on se, että meillä on kootusti osaamista tilojen hallintaan ja suunnitteluun mutta myöskin rakennuttamiseen. Näin myöskin vuokralaiset hyötyvät kokonaisuudesta. Senaatissa on muun muassa sisäilmaongelmat saatu vähenemään reilusti. Samanaikaisesti on saatu päästövähennyksiä jopa niin, että valtion kiinteistöjen käytön päästöt ovat laskeneet viimeisen kymmenen vuoden aikana 80 prosenttia. Se on onnistuttu tekemään kiinnittämällä huomiota energiaratkaisuihin ja tilatehokkuuteen.

Senaatin osalta olen ylpeä myös siitä, että on pystytty vähentämään harmaata taloutta, kun työntekijöiden oikeuksiin ja loukkauksiin on puututtu erillisellä toimintamallilla, jossa Senaatti itse käy näillä työmailla tarkastamassa näitä tilanteita. Tämä esitys siis tukee jatkoa tälle hyvälle kehitykselle, mutta kuten eduskunta on edellyttänyt ja tahtotila on, olemme valmistelemassa myöskin Senaatti-selontekoa, joka on tulossa syksyn aikana sitten eduskunnan käsiteltäväksi. Näin saamme kokonaisuuden niiden 9 000 erillisen kiinteistön ja alueen hoidosta. — Kiitoksia.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Mäkelä.

15.40 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Tämä Senaatti-kiinteistö on aina ollut vähän sellainen murheenkryyni, kun kuuntelee palautetta valtion toimijoilta. On tietenkin hyvä, jos asiat ovat parantuneet ja kustannukset ovat laskeneet, mutta ainakin aikaisemmin monesti on ollut huolenaiheena se, että ne rahat, mitä on suurella työllä hankittu sinne poliisin tai Rajan tai jonkun muun toimijan tai Puolustusvoimien käyttöön, menevätkin seiniin eivätkä siihen varsinaiseen toimintaan, joka olisi yhteiskunnan kannalta välttämätöntä ja tärkeää.

Sitä olen miettinyt, johtuisivatko nämä Senaatin kustannukset siitä, että näihin muihin kiinteistöihin jyvitetäisiin myös huomoinen kannattavien, kalliisti ylläpidettyjen kiinteistöjen kustannuksia tavallaan yhtiön kokonaiskatteellisesti sillä tavalla, että kustannukset eivät vastaisi sen kyseisen kiinteistön reaalisia ylläpitokustannuksia, vaan sinne tulisi myös muiden kiinteistöjen kustannuksia. En tiedä, onko tällaista ilmiötä tapahtunut, mutta tällainen ajatus on ainakin omassa mielessäni joskus käynyt.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Niemi.

15.42 **Veijo Niemi ps:** Arvoisa herra puhemies! Arvoisa ministeri, puolustusvaliokunnan jäsenenä me varsin pitkälle oltiin tekemisissä tämän Puolustuskiinteistöt-asian kanssa, ja olisinkin nyt kysynyt arvoisalta ministeriltä, että kun saimme aikaiseksi sen, että Puolustuskiinteistöillä on oma toimitusjohtaja ja vaikka se onkin Senaatin tytäryhtiö, niin sillä on varsin pitkälle myöskin tällainen oma toiminta. Onko siitä saavutettu nyt riittäviä, hyviä hyötyjä, ja voidaanko ajatella tulevaisuudessa esimerkiksi nimikkeellä ”turvakiinteistöt”, että vastaava toiminta olisi myöskin aiheellista ulottaa esimerkiksi poliisin ja Rajan kiinteistöihin, koska niilläkin nyt ei ole mitään muuta merkitystä kuin viranomaiskäyttö, aivan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 45/2022 vp

samalla tavalla kuin on Puolustusvoimilla Puolustuskiinteistöjen alaisissa rakennuksissa.
— Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Ministeri Paatero.

15.43 Kuntaministeri Sirpa Paatero (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tässä oli muutama erittäin hyvä kysymys. — Hinta, jonka vuokraajat maksavat Senaatin kiinteistöstä, perustuu siihen, mikä on sen kunto. Sitä mukaa kuin remontoidaan, ovat ne Senaatin tai yksityisen puolen kiinteistöjä, tietysti se vuokrataso siitä nousee. Samalla tavalla jos rakennetaan uusia kiinteistöjä, niin useimmiten uusien kiinteistöjen hinnat ovat vuokralaiselle korkeammat kuin vanhojen kiinteistöjen hinnat. Tämä on se yksi logiikka, mutta toinen, joka on itse asiassa nostanut paljon kiinteistökustannuksia, ovat uudet vaatimukset. Muun muassa jos ajattelee vaikka turvasektoria, niin poliisien ja muitten kiinteistöt on nykyään rakennettava aivan eri tavoilla kuin vaikkapa vuosikymmeniä aikaisemmin, ja tämä nostaa sitä hintaa. Jotta me saamme turvatuksi heidän henkilöstönsä mutta myöskin meidän tietoverkot ja kaiken muun, niin se vaatii kustannuksia enemmän kuin aikaisemmin. Tästä syystä hinnat ovat jotain muuta kuin ehkä aikaisemmin. Se, seuraako se budjetissa oleva, jokaisen sektorin oma euromäärä sitten tätä kiinteistöjen hinnan nousua, on tietysti se kysymys, mikä on tässä eduskunnan käsissä.

Sitten tähän puolustuksen puolelle: Puolustuskiinteistöissä ollaan oltu tyytyväisiä tähän malliin, ja aikaisemminhan oli tilanne se, että puolustuksen kiinteistöt olivat Senaatilla mutta rakennuslaitoksen rakennuksista huolta pitävät ihmiset olivat Puolustusvoimilla. Nyt kun nämä ovat samassa paikassa ja samassa hallinnossa, on itse asiassa voitu tehostaa toimintaa. Toisaalta kun meillä ei tarvitse enää olla niitä yleistyöntekijöitä ja hallintoa kah- ta kertaa, niin se on myöskin pystytty ottamaan hyödyksi siinä, että me voidaan varsinaiseen asiantuntijapuoleen satsata enemmän.

Kun puhutaan turvakiinteistöistä muuten, ei mallia ole tällä hetkellä vielä pohdittu. Tiedän, että semmoista on aina silloin tällöin viritelty, mutta se jää varmaan tuleville vuosille pohdittavaksi uudelleen.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan.